

Ushtrime strukturore

Mësimdhënia në mësimin plotësues, gjegjësisht mësimdhënësit që janë të implikuar në këtë lëmi, ka bërë që këta të fundit të hidhen në gjetjen e metodave sa më adekuate e më të përshtatshme në ushtrimin e detyrës së tyre e cila ndryshon shumë prej asaj që quhet mësimdhënie në klasat e rregullta shkollore.

Objektiva kryesore e mësuesit në mësimin plotësues është që nxënësi të aftësohet të komunikojë në gjuhën amtare sa më mirë e më lehtë duke e mundur këtë përmes metodave të cilat rrjedhin nga përvojat e fituara gjatë kohës së ushtrimit në mësimdhënie.

Influenca në këtë drejtim nuk lë anash as nga kolegët vendas, gjegjësisht vendit ku jetojnë.

Ky shkrim që bëra është edhe arsyeimi i asaj çfarë kam përdorur shpeshherë që nxënësi me anë të lehtësimit të aftësisë në të shkruar apo në të folur të përdor metodën e ushtrimit strukturor.

Ky lloj ushtrimi ka për qëllim që nxënësi të fitoj zotërimin e një strukture gjuhësore nëpërmes një farë manipulimi sistematik të kësaj strukture përmes një serie të fjalive të ndërtruara mbi një model unik ose model të propozuar në fillim të ushtrimit.

Duke synuar gjithnjë që nxënësi të fitoj disa karakteristika gjuhësore me anë të kushtëzimit i cili është shumë detyrues që nxiti të jap vetëm një përgjigje.

Shembull: Një ushtrim që ka për qëllim të kushtëzoj lidhjen me ditën e djeshme.

Mësuesi: - Sot është dita e mirë, po dje?

Nxënësi: - Dje ka qenë ditë e mirë gjithashtu.

Ky lloj ushtrimi, nxënësin e ndihmon shumë e sidomos më e rëndësishmja që ai mundet vet të formojë fjali duke u detyruar të ndjek propozimet e dhëna më parë. Rezultati është mjaft inkurajues për mësuesin dhe nxënësin.

Përveç eksplotimit në formë të testeve siç është paraqitur këtu, ky lloj ushtrimi mund të shfrytëzohet edhe në mënyra të tjera. Mësimdhënësi mund ti lexoj fjalitë dhe të kërkojë nga nxënësit të dëgjojnë dhe ti përsërisin pas tij.

Qëllimi kryesor është që nuk japim shpjegimin gramatikor sikur në metodat tradicionale, por bëjmë që të kuptojmë pa formuluar rregullat e caktuara.

Përsëritja e fjalive nga nxënësit u mundëson që të krijojnë shprehitë e artikulimit dhe shprehitë e vetëformimit të fjalive nga nxënësit, gjë e cila u mungon fëmijëve të lindur në një ambient që flitet e shkruhet shumë pak gjuha e tyre amtare.

Më poshtë do të japim një numër të ndryshëm të tipave të ushtrimit strukturor.

Autor: MUSA PALI

Mësimdhënës i shkollës shqipe

Zvicër

EMRI _____

A është ky një libër?

Po, ky është një libër.

Jo, ky nuk është një libër, këta janë libra.

A është kjo një hartë?

a) _____

b) _____

3. A është ky një qen?

a) _____

b) _____

4. A është kjo një shkollë?

a) _____

b) _____

5. A është kjo një letër?

a) _____

b) _____

6. A është ky një çelës?

a) _____

b) _____

7. A është ky një stilograf?

a) _____

b) _____

8. A është kjo një karrige?

a) _____

b) _____

EMRI _____

Ajanë këto orë?

Po, këto janë orë.

Jo, këto nuk janë orë, kjo është një orë.

A janë këta nxënës?

a) _____

b) _____

3. A janë këto pupla?

a) _____

b) _____

4. A janë këta libra?

a) _____

b) _____

5. A janë këto kutia?

a) _____

b) _____

6. A janë këto pulla?

a) _____

b) _____

7. A janë këto kamera?

a) _____

b) _____

8. A janë këta garazhe?

a) _____

b) _____

9. A janë këta brisqe?

a) _____

b) _____

A janë këto dy libra të bardha?

Po, janë të bardha.

Ky libri këtu është i bardhë, ndërsa ai libri aty nuk është i bardhë.

A janë këto dy karrige të verdha?

a) _____

b) _____

3. A janë këta dy lapsa të gjatë?

a) _____

b) _____

4. A janë këta dy lepuj të vegjël?

a) _____

b) _____

5. A janë këto dy orë automatike?

a) _____

b) _____

6. A janë këta dy çelësa të vegjël?

a) _____

b) _____

7. A janë këto dy kamera elektronike?

a) _____

b) _____

8. A janë këto dy tavolina të rrumbullakëta?

a) _____

b) _____

9. A janë këto dy mace të zeza?

a) _____

b) _____

A nuk ka libra në bibliotekë?

Po si jo, ka libra në bibliotekë.

Në bibliotekë nuk ka libra. Atëherë ku ka libra?

A nuk ka lule te ky luleshitës?

a) _____

b) _____

3. A nuk ka kafe në xhezve?

a) _____

b) _____

4. A nuk ka benzinë në këtë stacion?

a) _____

b) _____

5. A nuk ka televizor në këtë sallë?

a) _____

b) _____

6. A nuk ka bukë te ky bukëpjekës?

a) _____

b) _____

7. A nuk ka nxënës në këtë shkollë?

a) _____

b) _____

8. A nuk ka gazeta në këtë qoshk?

a) _____

b) _____

9. A nuk ka karrige në këtë klasë?

a) _____

b) _____

1. Unë nuk kam fletore.

a) Po si jo, ti ke fletore.

b) Ti nuk ke fletore? Po atëherë çka ke?

2. Unë nuk i shkruaj shokut.

a) _____

b) _____

3. Unë nuk i shkruaj babit.

a) _____

b) _____

4. Unë nuk i telefonoj Agimit.

a) _____

b) _____

5. Unë nuk kam qen.

a) _____

b) _____

6. Unë nuk lexoj libra.

a) _____

b) _____

7. Unë nuk shkoj në qytet.

a) _____

b) _____

8. Unë nuk e shikoj televizorin.

a) _____

b) _____

9. Unë nuk kam laps.

a) _____

b) _____

EMRI _____

1. A e marr këtë laps?

a) Merre lapsin po thuaj nënës që e more.

b) Merre ose lëne kjo është njësoj për mua.

2. A i mbathi këto këpucë.

a) _____

b) _____

3. A e marr këtë bonbone?

a) _____

b) _____

4. A e lexoj këtë libër?

a) _____

b) _____

5. A e marr topin?

a) _____

b) _____

6. A e ha këtë çokollatë?

a) _____

b) _____

7. A shkoj në qytet?

a) _____

b) _____

8. A i mbathi këta çorape?

a) _____

b) _____

9. A e marr biçikletën?

a) _____

b) _____

EMRI _____

1. Si është kjo pite?

a) Nuk është e keqe, kjo pite është shumë e mirë.

b) Për mua është e mirë mirëpo Agroni thotë që është e keqe.

2. Si është ky film?

a) _____

b) _____

3. Si është kjo këngë?

a) _____

b) _____

4. Si është kjo akullore?

a) _____

b) _____

5. Si janë këto molla?

a) _____

b) _____

6. Si është ky rrush?

a) _____

b) _____

7. Si është kjo supë ?

a) _____

b) _____

8. Si është ky djalë?

a) _____

b) _____

9. Si është kjo vajzë?

a) _____

b) _____

Çka ka mbi tavolinë?

Mbi tavolinë nuk ka asgjë speciale.

Mbi tavolinë ka diçka interesante.

Çka sheh ti përpara shkollës?

a) _____

b) _____

3. Çka tha radioja në mëngjes?

a) _____

b) _____

4. Çka hani ju në drekë?

a) _____

b) _____

5. Çka iu ka shpjeguar mësuesi sot?

a) _____

b) _____

6. Çka shkruajnë gazetatat sot?

a) _____

b) _____

7. Çka do të mësosh sot në shqip?

a) _____

b) _____

8. Çka do të bësh sot pasdreke?

a) _____

b) _____

9. Çka bëjnë prindërit tuaj sot pasdite?

a) _____

b) _____

EMRI _____

Çka po i shkruan Arbenit?

Nuk po i shkruaj asgjë. Po ti çka po i shkruan?

Nuk dua ti shkruaj asgjë, po ti mund ti shkruash çka të duash.

Çka po i tregon ti mësuesit?

a) _____

b) _____

3. Çka po i tregon ti babit?

a) _____

b) _____

4. Çka do ti dhurosh ti mamasë?

a) _____

b) _____

5. Çka i dhurove ti mësuesit?

a) _____

b) _____

6. Çka po i thua ti shokut?

a) _____

b) _____

7. Çka po i shkruan ti gjyshes?

a) _____

b) _____

8. Çka po e mëson ti motrën tënde?

a) _____

b) _____

9. Çka po i jep ti kushërirës?

a) _____

b) _____

EMRI _____

Agimi është i madh. Po Lindita si është ajo?

Ajo është gjithashtu e madhe.

Agimi është i madh, mirëpo Lindita nuk është e madhe.

Dritoni është elegant. Po Drita si është?

a) _____

b) _____

3. Afrimi është i vogël. Po Albulena si është?

a) _____

b) _____

4. Ky djalë është inteligjent. Po ajo vajzë si është?

a) _____

b) _____

5. Ky top është i kuq. Po ajo letër çfarë ngjyre ka?

a) _____

b) _____

6. Ky laps është i zi. Po kjo fletore çfarë ngjyre ka?

a) _____

b) _____

7. Kjo anije është e bardhë. Po kjo veturë çfarë ngjyre ka?

a) _____

b) _____

8. Kjo shkollë është e madhe. Po kjo shtëpi si është?

a) _____

b) _____

9. Kjo derë është e bardhë. Po kjo dritare çfarë ngjyre ka?

a) _____

b) _____

EMRI _____

Unë kam uri, po ti?

Unë jo, nuk kam uri, nuk ma ka ënda të ha.

Mua gjithashtu ma ka ënda të ha. Unë dhe ti kemi uri.

Unë kam etje, po Agroni?

a) _____

b) _____

3. Unë kam gjumë, po Teuta?

a) _____

b) _____

4. Unë kam uri, po vajzat e tija?

a) _____

b) _____

5. Arta ka uri, po ju zonja?

a) _____

b) _____

6. Unë kam etje, po djemtë e tij?

a) _____

b) _____

7. Fajtona dhe Aurora kanë uri, po ne?

a) _____

b) _____

8. Arjeta dhe Anduena kanë uri, po prindërit e tyre?

a) _____

b) _____

9. Unë kam gjumë po, ju zotërinj?

a) _____

b) _____

EMRI _____

Asnjëri prej jush nuk e shikon televizorin?

Po dikush e shikon.

Jo askush nuk e shikon televizorin, vetëm ti e shikon.

Asnjëri prej jush nuk flet frëngjisht këtu?

a) _____

b) _____

3. Asnjëri prej jush nuk e dëgjon radion në mëngjes?

a) _____

b) _____

4. Asnjëri prej jush nuk e merr autobusin nesër?

a) _____

b) _____

5. Asnjëri prej jush nuk e sheh Agimin sonte?

a) _____

b) _____

6. Asnjëri prej jush nuk e vallëzon shotën këtu?

a) _____

b) _____

7. Asnjëri prej jush nuk i ka bërë detyrat e shtëpisë?

a) _____

b) _____

8. Asnjëri prej jush nuk e ka mësuar poezinë?

a) _____

b) _____

9. Asnjëri prej jush nuk tha mirëmëngjesi?

a) _____

b) _____

EMRI _____

Qe dy pula të zeza, a mos janë të vogla?

Po këto dy pula janë të vogla.

Jo njëra pulë është e vogël dhe e zezë, ndërsa tjetra është e madhe dhe e zezë.

Qe dy fletore të bardha, a mos janë të vogla?

a) _____

b) _____

3. Qe dy topa të kuq, a mos janë të vegjël?

a) _____

b) _____

4. Qe dy pulla të kaltra, a mos janë të vogla?

a) _____

b) _____

5. Qe dy vetura të jeshile, a mos janë të vogla?

a) _____

b) _____

6. Qe dy lapsa të verdhë, a mos janë të vegjël?

a) _____

b) _____

7. Qe dy kapela të gjelbra, a mos janë të vogla?

a) _____

b) _____

8. Qe dy çanta të hirta, a mos janë të vogla?

a) _____

b) _____

9. Qe dy lule të trëndafilta, a mos janë të vogla?

a) _____

b) _____

EMRI _____

Kur do të shkoj Agroni në Prishtinë?

Unë mendoj se ai do të shkoj sot apo nesër.

Unë nuk e di pse nuk ka mundur të shkoj ose përse nuk ka dashur të shkoj, mirëpo akoma nuk ka shkuar.

Kur do ta mësoj Drita poezinë?

a) _____

b) _____

3. Kur do të vij Agroni?

a) _____

b) _____

4. Kur do të bëj detyrat Ardiana?

a) _____

b) _____

5. Kur do të udhëtoj babi?

a) _____

b) _____

6. Kur do të vij mami prej Kosovës?

a) _____

b) _____

7. Kur do të vij motra ime?

a) _____

b) _____

Në sa ora filloni të punoni, në tetë e tridhjetë?

Unë filloj të punoj në ora tetë e tridhjetë.

Jo unë filloj të punoj pesëmbëdhjetë minuta përpara, në ora tetë e pesëmbëdhjetë.

Në sa ora niset autobusi i juaj, në ora katërbëdhjetë e pesëmbëdhjetë?

a) _____

b) _____

3. Në sa ora e kryen mësimin, në ora njëmbëdhjetë e tridhjetë?

a) _____

b) _____

4. Në sa ora ke lindur ti, në ora nëntë?

a) _____

b) _____

5. Në sa ora çelen shitoret, në ora tetë?

a) _____

b) _____

6. Në sa ora fillojnë lajmet në RTK, në ora nëntëmbëdhjetë e dyzet e pesë?

a) _____

b) _____

7. Në sa ora shkon në shkollën shqipe, në ora trembëdhjetë e dyzet e pesë?

a) _____

b) _____

8. Në sa ora mbërrin treni, në ora dhjetë e tridhjetë?

a) _____

b) _____

9. Në sa ora bie në shtrat, në ora njëzetë e tridhjetë?

a) _____

b) _____